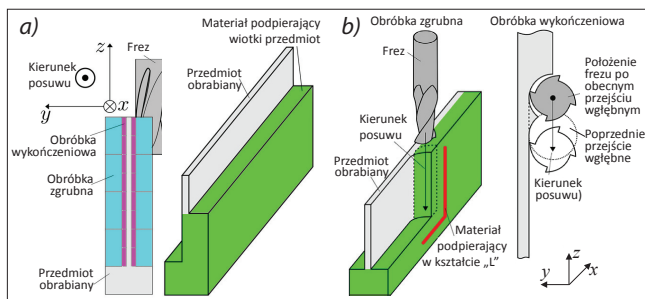

Wysoko wydajna, stabilna i precyzyjna strategia frezowania cienkościennego

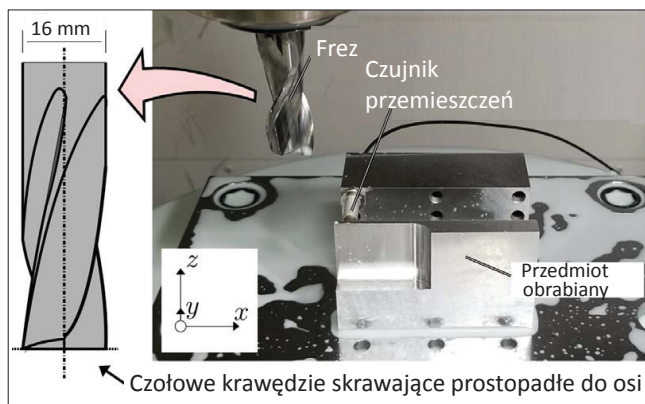
Mimo ciągłego wzrostu zapotrzebowania na przedmioty cienkościenne metoda obróbki od dawna się nie zmieniła. Tu zaproponowano metodę uwzględniającą kierunek skrawania i podatności przedmiotu, z wykorzystaniem agresywnego frezowania wglębnego. Synergiczne zalety proponowanej metody zostały zweryfikowane eksperymentalnie.

Klasyczna reguła frezowania przedmiotów cienkościennych, stosowana w celu utrzymania ich sztywności statycznej i dynamicznej, głosi, że głębokość osiowa powinna być mniejsza niż n -krotność pozostałej grubości ścianki (np. $n = 8$ dla tytanu, $n = 4$ dla Al), co ogranicza wydajność obróbki (rys. 1a). Kierunek posuwu w płaszczyźnie xy , prostopadłej do wysokości (z) ściany powoduje powstawanie wysokich statycznych/dynamicznych składowych siły skrawania w kierunku podatności ściany oraz dużą szerokość skrawania, decydującą o regeneracji drgań.

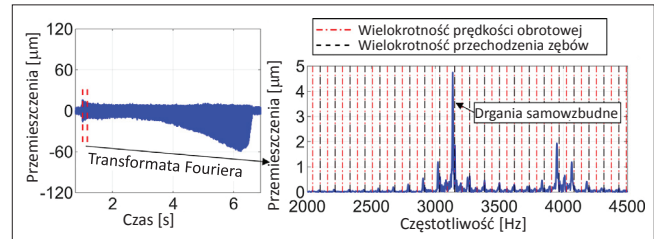
W zaproponowanej metodzie stosuje się agresywne frezowanie wglębne, przy którym pozostały do obróbki materiał ma kształt litery L („metoda L ” – rys. 1b). Najpierw wykonuje się obróbkę zgrubną frezowaniem wglębnym z posuwem w kierunku z aż do dna ścianki, a przy obróbce ostatniej warstwy dodatkowo obróbkę wykończeniową frezowaniem obwodowym, by usunąć występ pozostawiony między poprzednim a obecnym procesem wglębiania. Osiowa głębokość skrawania przy obróbce wykończeniowej jest równa wysokości ścianki, ale głębokość można podzielić w zależności od stabilności procesu.

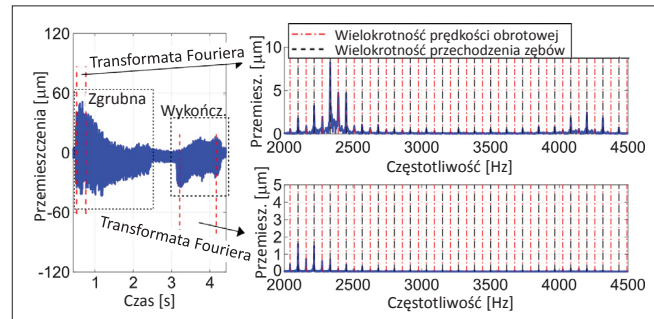
Rys. 1. Konwencjonalne frezowanie cienkościenne (a), frezowanie cienkościenne metodą L (b)

Rys. 2. Stanowisko badawcze

Rys. 3. Drgania mierzone w czasie wykończeniowego konwencjonalnego frezowania cienkościennego (frezowanie obwodowe)

Rys. 4. Drgania mierzone w czasie frezowania cienkościennego metodą L w ostatnim przejściu obróbki zgrubnej (wglębnej) i obróbki wykończeniowej (frezowanie obwodowe)

Stanowisko badawcze pokazano na rys. 2. Wysokość i szerokość ściany ze stopu aluminium wynoszą odpowiednio: 30 i 80 mm, a docelowa grubość: 2 mm. Wykorzystano 2-ostrzowy frez z węglików spiekanych o średnicy $\varnothing 16$ mm.

Wyniki pomiarów drgań przy obróbce wykończeniowej metodą konwencjonalną pokazano na rys. 3, a na rys. 4 zestawiono wyniki uzyskane w ostatnim przejściu zgrubno-wykończeniowym metodą L . Jak widać, w pierwszym przypadku wystąpiły wyraźne drgania samowzbudne, a w drugim jedynie drgania wymuszone. Porównanie odchylenia grubości ścianki wykazało, że średnia różnica między górną i dolną częścią wynosiła $33 \mu\text{m}$ dla metody konwencjonalnej i $20 \mu\text{m}$ dla metody L . Zmierzone chropowatości R_a wyniosły odpowiednio w kierunku pionowym i poziomym: $0,095 \mu\text{m}$ i $0,05 \mu\text{m}$ dla metody konwencjonalnej oraz $0,15 \mu\text{m}$ i $0,243 \mu\text{m}$ w przypadku metody L .

Opracował: prof. dr hab. inż. Krzysztof Jemielniak

LITERATURA

Takehiro Hayasaka, Keigo Miyagawa, Kyungki Lee, Akira Saito, Eiji Shamoto. «L-stock method» – High-efficiency high-chatter-stability high-precision thin-wall milling strategy with aggressive use of plunge milling”. *CIRP Annals – Manufacturing Technology*. 73 (2024): 289–292, <https://doi.org/10.1016/j.cirp.2024.04.085>.